

CBS

COPENHAGEN
BUSINESS SCHOOL

HANDELSHØJSKOLEN

Cand.soc. HRM - samfundsvidenskabelig kandidatuddannelse i Human Resource Management

Præambel

I henhold til § 30 i bekendtgørelse nr. 1520 af 16. december 2013 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen), jf. BEK nr. 674 af 16. juni 2014; bekendtgørelse nr. 670 af 19. juni 2014 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser; § 27 i bekendtgørelse nr. 666 af 24. juni 2012 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen); og § 19 i bekendtgørelse nr. 250 af 15. marts 2007 om karakterskala og anden bedømmelse ved universitetsuddannelser (karakterbekendtgørelsen) har dekanen for uddannelse efter forslag fra studienævnet godkendt følgende studieordning.

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Uddannelsens betegnelse og varighed

§ 1. Uddannelsens betegnelse er *kandidatuddannelsen i Human Resource Management*. Uddannelsen giver ret til betegnelsen *cand.soc.(candidatus/candidata societatis)*. På engelsk: *Master of Science (MSc) in Social Sciences in Human Resource Management*.

Stk. 2. Uddannelsen hører under Studienævnet for cand.soc.

Stk. 3. Kandidatuddannelsen er et fuldtidsstudium på 2 år normeret til 120 ECTS-point. Fristen for at afslutte uddannelsen er normeret studietid + 1 år efter den studerende har påbegyndt den enkelte uddannelse. Evt. orlovsperioder tæller ikke med i den angivne tidsramme.

Stk. 4. Uddannelseslængden angiver det antal studenterårsværk, der er lagt til grund ved tilrettelæggelsen af uddannelsen. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til en årlig arbejdsbelastning på 1650 arbejdstimer svarende til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Arbejdsbelastningen omfatter skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse, udarbejdelse af skriftlige arbejder, projekter, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudium og eksamensforberedelse og -deltagelse.

Adgangskrav

§ 1A. Adgang til kandidatuddannelsen forudsætter en relevant bacheloruddannelse eller anden relevant dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau.

Stk. 2. For at sikre den faglige progression fra den adgangsgivende bacheloruddannelse til HRM-uddannelsen skal ansøgere endvidere kunne dokumentere, at der i den adgangsgivende uddannelse indgår fag i et omfang der udgør mindst 30 ECTS-point inden for et eller flere af områderne:

- De erhvervsøkonomiske fag (generel Erhvervsøkonomi, Mikroøkonomi, Organisation, Erhvervsjura, Marketing/Afsætningsøkonomi, Regnskab og Finansiering)
- Arbejdslivsstudier
- Virksomhedsstuder
- Arbejdsmarkedsstudier
- (Arbejds)Psykologi
- Adfærdspsykologi
- Arbejdssociologi
- Økonomisk sociologi
- Økonomisk antropologi
- Økonomisk geografi

- Innovationsstudier

Stk. 3. For ansøgere med det i § 1A nævnte adgangsgrundlag fastsættes kravet til omfanget af de nævnte fag i forbindelse med den konkrete vurdering, dog mindst til 30 ECTS-point. Studienævnet fastsætter nærmere bestemmelser om, hvilke fag, der kan indgå i opgørelsen.

Stk.4 Optagelse af studerende er betinget af, at ansøgerne inden studiestart har bestået dansk på A-niveau eller har bestået Studieprøven i dansk (med minimum 4 x karakteren 7) eller på anden måde kan dokumentere sprogfærdigheder i dansk, der som minimum ækvivalerer dette niveau.

Stk.5 Såfremt der er flere adgangsberechtigede ansøgere, end der er studiepladser til rådighed, sker udvælgelsen af de ansøgere der optages efter følgende kriterier med henblik på at sikre variabilitet i de faglige kompetencer blandt de optagne:

a) Med udgangspunkt i antallet af adgangsberechtigede ansøgere fordelt på uddannelsesbaggrund fordeles det samlede optagelsestal på kvoter for de enkelte uddannelser og/eller grupper af uddannelser.

b) Inden for hver kvote optages ansøgere efter faldende eksamensgennemsnit på den adgangsgivende uddannelse.

Stk.6 Fristen for alle ansøgninger fremgår af <http://www.cbs.dk>.

Supplerende adgangskrav

§ 1B. På uddannelsen kan endvidere optages ansøgere, der ikke opfylder betingelserne i § 1.A men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed, jf. dog tillige § 1. A, stk. 2 og 3. Der kan i den forbindelse fastsættes krav om aflæggelse af supplerende prøver.

Formål

§ 2. Den samfundsvidenskabelige kandidatuddannelse (cand.soc.-studiet) er en videregående, teoretisk uddannelse, der fungerer som overbygning til en samfundsvidenskabelig bacheloruddannelse eller tilsvarende.

Stk.2 Formålet med den samfundsvidenskabelige kandidatuddannelse er, at kvalificere de studerende til at identificere og analysere komplekse samfundsmæssige og erhvervsøkonomiske fænomener på baggrund af teoretiske og metodiske kundskaber og færdigheder inden for en flerhed af fagtraditioner med henblik på at virke i private og offentlige virksomheder og organisationer .

Stk. 3. Denne kompetence opnås ved, at den studerende gennem uddannelsen bibringes såvel helhedsopfattelse som specialviden, således at kandidaten ved løsning af samfundsmæssige og erhvervsøkonomiske problemer kan udnytte dels det dybtgående kendskab til fagområdet og dels selvstændigt tilegne sig, producere og anvende ny viden.

Stk. 4. Gennem uddannelsen skal den studerende desuden opøve evne til i samarbejde med personer med samme eller anden uddannelsesmæssig baggrund at kunne bidrage til behandling og løsning af tværgående problemkredse.

Stk.5 Målet med Human Resource Management er at skabe kandidater, som kan berige de virksomheder og organisationer, de er ansat i. Dette opnås ved at bibringe kandidaterne den specialiserede viden, som er kernen i HRM. Samtidig skal kandidaterne beherske den almene viden og de kompetencer, som er centrale for at fungere som HRM'er. Denne viden og de kompetencer - såsom organisation, ledelse, projektplan-lægning, effektmåling, evaluering og opfølgning, strategisk planlægning, principper for samarbejde og mel-lemmenneskelige samtale - strækker sig langt ind på andre områder og vil derfor også gøre HRM kandidaterne egnede til at bestride andre stillinger i organisationer, som kræver denne viden og disse kompetencer.

Denne kombination af specialiseret HR viden og kompetencer samt mere generel viden bidrager til at skabe en alsidig HR-medarbejder, som er kvalificeret til at levere meget indenfor HR arbejde straks efter uddannelsens afslutning samt fortsætte deres faglige udvikling i erhvervslivet. HRM kandidaterne er uddannet til at være praktiske, konkrete, konstruktive og løsningsorienterede - hvilket kommer fra at være teoretisk og empirisk funderet og reflekterende. At kunne tænke kritisk og etisk er også centralt i uddannelsen, og linjens pædagogiske- og læringsmål har til formål at skabe både en vilje og evne til at træffe velbegrundede kritiske og etiske valg for derigennem at opnå en så varieret og alsidig belysning af de problemer, som de studerende står over for.

Kompetenceprofil

§ 3. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for uddannelsen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt [her](#) på e-campus.

Indhold og struktur

§ 4. Da de HRM-studerendes baggrund kan være ret forskellig, og da der findes mange kategorier/typer af HRM-professionelle, giver studiet på en række områder mulighed for individuelt at designe læringsforløbet. Der er en fast faglig kerne på linjen, som det er afgørende, at den studerende tilegner sig, men der er også mulighed for at tage emneområder op, som har specifik interesse for den enkelte. Uddannelsen ser det som sin opgave at gøre det muligt for den studerende at tilegne sig en faglighed og at afprøve fagligheden i praksislignende situationer gennem problemorienteret arbejde. Dette har til formål at gøre overgangen fra den "kompetente studerende" til den "kompetente HRM-professionelle" så glidende som muligt.

Stk. 2. Det enkelte fag er bygget op omkring et antal centrale temaer. Hvert af disse temaer rummer en buket af undervisningsaktiviteter: en keynote-forelæsning, der "åbner" temaet, specifik faglig undervisning i udvalgte, centrale emneområder inden for det overordnede tema, gæsteindslag (levende cases) samt workshops med høj grad af studenterinvolvering. Den temabaserede undervisning skaber et lærings- og udviklingsrum, der i kraft af synergien mellem de forskellige typer af undervisningssituationer giver en bredspektret kompetenceudvikling. Læringen rummer både indholdsmæssige og processuelle fagelementer og giver den studerende mulighed for at tilegne sig erfaring i tværfagligt arbejde inden for uddannelsens område.

Med hensyn til brug af lærerkategorier vil der være en dynamisk vekselvirkning mellem interne og eksterne lærerkræfter. De faste lærere står for grundstammen i undervisningen og sikrer kontinuitet og progression. De udgør også "det faste holdpunkt", hvis studerende fx har faglige eller op-gavemæssige problemer. Eksterne lærere anvendes til undervisning i specialområder og anvendelsesorienterede emner. I forbindelse med praktikperioden inddrages praktikværter fra de respektive arbejdssteder.

Stk.3.Undervisningsformen veksler mellem forelæsninger, cases, gruppediskussioner, problemløsning og gæsteforelæsninger.

Stk. 4. De enkelte kursers omfang i ECTS (30 ECTS pr. semester) og deres placering på uddannelsen fremgår af nedenstående oversigt. Kursusbeskrivelserne findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). Direkte links findes i nedenstående skema.

1. År

Kursus	ECTS
HRM som Teori og Praksis	7.5
Human Resource Development	7.5
Belønningsledelse	7.5
Organisation & Arbejdsmarked	15
HRM: Strategi og Samfund	7.5
Projektorienteret forløb	15

2. År

Kursus	ECTS
Valgfag	30
Kandidatspeciale	30

I alt: 120 ECTS

Kandidatspeciale

§ 4A. Kandidatspecialet skal afslutte uddannelsen. Studienævnet kan dog dispensere fra, at specialet skal afslutte uddannelsen, når det er begrundet i usædvanlige forhold, eller når et eller flere forudgående fag eller fagelementer ikke er bestået.

Stk. 2. Tilmelding til kandidatspeciale skal ske senest den 15. december på den studerendes 3. semester – ved indlevering af specialekontrakt.

Stk. 3.Arbejdet med kandidatspecialet strækker sig over hele 4. semester. Det er det afsluttende, skriftlige speciale, som skal tjene til afprøvning af den studerendes evne til faglig fordybelse og til selvstændigt at beskrive, analysere og bearbejde en kompleks problemstilling på kandidatniveau. Emnet for kandidatspecialet skal ligge inden for de faglige områder, der indgår i cand.soc. Human Ressource Management jf. § 2 stk. 5 og inden for den forskning, som relaterer hertil.

Stk. 4 Opgaveformuleringen for kandidatspecialet skal godkendes forud for vejledningsforløbet. Samtidig med godkendelsen fastsættes en afleveringsfrist og en plan for vejledningen. Der henvises i øvrigt til Retningslinjer for afleveringsfrister for kandidatspecialer på CBS.

Stk. 5. Under udarbejdelsen af kandidatspecialet er den studerende berettiget til at modtage vejledning i et nærmere fastsat omfang.

Stk. 6. Hvis den studerende ikke afleverer kandidatspecialet til den fastsatte afleveringsfrist, fastsættes en ny afleveringsfrist på 3 måneder og en ændret opgaveformulering. Manglende aflevering til den fastsatte dato tæller som et eksamensforsøg.

Stk. 7. Studienævnet fastsætter nærmere retningslinjer for kandidatspecialet, herunder om vejledningen, i kursusbeskrivelsen for kandidatspecialet.

Stk. 8. Kandidatspecialet skal udfærdiges og indleveres på engelsk på de engelsksprogede uddannelser. Studerende på de dansksprogede uddannelser kan vælge at indlevere afhandlingen på engelsk.

Valgfag

§ 4B. Den valgfri blok på 3. semester omfatter 2-4 fag, der kan vælges inden for eller uden for uddannelsens faglige område. Der skelnes mellem 2 typer valgfri fag:

a. Valgfri fag hvori der aflægges eksamen ved cand.soc.-studiet på CBS. Disse kan enten være valgfri fag, der bygger videre på de linjespecifikke fag og dermed giver mulighed for yderligere fordybelse i uddannelsens overordnede tema (såkaldte progressionsfag, som kun kan tages af de studerende på uddannelsen), eller almindelige valgfri fag, der giver mulighed for at orientere sig bredere end de linjespecifikke fag.

b. Valgfri fag der meritoverføres på grundlag af en prøve aflagt ved et af CBS' andre kandidatstudier eller ved en anden højere læreanstalt i Danmark eller udlandet. Meritoverførsel godkendes af studienævnet under hensyntagen til helheden og niveauet i uddannelsen. Studienævnet fastsætter nærmere regler om proceduren ved forhåndsgodkendelse af valgfri fag, der ønskes meritoverført.

Stk. 2. De i stk. 1a nævnte valgfri fag udbydes normalt af linjerne eller af institutterne ved CBS. Valgfri fag kan endvidere oprettes på initiativ af en gruppe studerende (såkaldt studiekredse). Oprettelse af studiekredse skal godkendes af studienævnet og er betinget af, at et rimeligt antal studerende ønsker at deltage i studiekredsen, at en lærer påtager sig ansvaret for studiekredsens gennemførelse samt at uddannelsen har ressourcer til oprettelsen. Studiekredse kan godkendes med reduceret ressourcetildeling.

Stk. 3. Studienævnet beslutter hvert studieår hvilke af de i Stk.1a nævnte valgfri fag, der udbydes på uddannelserne. Studienævnets beslutning træffes på baggrund af følgende kriterier: antallet af tilmeldte studerende, uddannelsens akademiske profil og lærerressourcer. I den forbindelse vil studienævnet særskilt tage stilling til antallet af undervisningstimer på de enkelte valgfag.

Prøver

§ 5. Uddannelsen omfatter nedenstående prøver. De enkelte prøvers læringsmål og eksamensbestemmelser findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). I skemaet nedenfor er der indsat direkte links til de enkelte prøver.

1. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
HRM som Teori og Praxis	Skriftlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Human Resource Development	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Belønningsledelse	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5

2. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Organisation og arbejdsmarked	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	15	15
HRM: Strategi og Samfund	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Intern prøve	7.5	7.5
Praktik - Det projektorienterede forløb	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	7-trins-skala	Ekstern prøve	15	15

3. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Valgfag	Valgfag	Valgfag	Valgfag	30	30

4. Semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS	Vægt
Kandidatspeciale	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	30	30

I alt: 120 ECTS

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 5A. Der er ingen obligatoriske aktiviteter på uddannelsens obligatoriske fag.

Censorkorps

§ 6 . Uddannelsen hører under *censorkorpset for de erhvervsøkonomiske uddannelser* .

Beståkrav

§ 7. De generelle beståkrav fremgår af § 26.

§§ 8- 10. (Benyttes ikke.)

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for kandidatuddannelser

§ 11. Undervisningen tilrettelægges i et samarbejde mellem studielederen, de fagansvarlige og fagenes undervisere. Studienævnet godkender plan for tilrettelæggelse af undervisningen.

Undervisnings- og eksamenssprog

§ 12. Prøverne aflægges på dansk, jf. dog stk. 3-5, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.

Stk. 2. På uddannelser, der udbydes på dansk, skal man være indstillet på at skulle kunne læse svenske, norske og engelske tekster og at kunne deltage i undervisning på disse sprog.

Stk. 3. Der kan forekomme engelske ord og setninger på engelsk i opgaveteksten, og opgaveteksten kan endvidere være vedlagt bilag på engelsk.

Stk. 4. Har undervisningen i et kursus været gennemført på et fremmedsprog, vil det fremgå af kursusbeskrivelsen, og prøven aflægges så på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog. Studienævnet kan fravige denne regel.

Stk. 5. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet sprog.

Stk. 6. Ansøgninger efter stk. 5 skal indsendes til studiesekretariatet senest 1 måned inden prøvens afholdelse.

Stk. 7. Bestemmelserne vedrørende eksamenssprog gælder for såvel mundtlige som skriftlige studieprøver som for alle former for skriftlige opgavebesvarelser, der udarbejdes hjemme (seminarer, projekter m.v.) og som skal underkastes bedømmelse.

Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesopgaver og krav om aktiv undervisningsdeltagelse

§ 13. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om, at der i forbindelse med undervisningen afleveres en eller flere opgavebesvarelser til bedømmelse (såkaldte obligatoriske godkendelsesopgaver). Det er en forudsætning, for at den studerende kan indstille sig til og deltage i den afsluttende prøve i kurset, at det fastsatte antal obligatoriske godkendelsesopgaver er afleveret og bedømt "Godkendt" inden en fastsat frist. De nærmere bestemmelser om opgavernes antal, form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 2. En studerende, der efter udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist mangler at få godkendt én eller flere opgaver i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte opgaver i kurset, har mulighed for at få udleveret ekstra opgaver. Dette forudsætter dog, at den studerende har gjort forsøg i alle stillede opgaver, medmindre det kan godtgøres at manglende aflevering skyldes sygdom eller lignende.

Stk. 3. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om, at deltagelse i undervisningen i nærmere specificeret omfang og form, er en forudsætning for, at den studerende kan indstille sig til og deltage i prøven i kurset; der

vil være tale om afgrænsede dele af undervisningen (fremlæggelsesseminarer, caseforløb og lign.). De nærmere bestemmelser fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus, jf. også § 27, stk. 3.

Tilmelding til fag og prøver

§ 14. Er den studerende tilmeldt et fagelement m.v., hvortil der er knyttet en eller flere prøver, er den studerende automatisk tilmeldt den/disse prøver for så vidt angår de ordinære prøver. Rettidig afmelding skal ske senest 1 måned før prøvens påbegyndelse.

Stk. 2. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven som påbegyndt og tæller derfor som et eksamensforsøg, jf. § 27, stk. 1.

Stk. 3. Frist for tilmeldingen til syge- eller omprøve er 14 dage før afholdelse af den konkrete prøve. Efter fristens udløb kan framelding fra en syge-/omprøve, som man selv aktivt har tilmeldt sig, ikke finde sted.

Stk. 4. Frist for tilmelding til en prøve, der er tilknyttet et fagelement m.v., som den studerende ikke er tilmeldt, er fastsat på studenterintranettet.

Stk. 5. Studienævnet kan dispensere fra stk. 1-2, herunder for den fastsatte frist, hvis der foreligger usædvanlige omstændigheder.

Stk. 6. Ved udvælgelse til valgfag anvendes lodtrækning blandt de studerende, der opfylder betingelserne for at kunne tage det pågældende valgfag, hvis der er flere ansøgere til faget, end der er pladser til rådighed.

Stk. 7. Når studielederen har fastsat en afleveringsfrist for kandidatspecialet, kan framelding ikke finde sted, og der er brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, hvis den studerende ikke afleverer specialet inden for den fastsatte frist, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Studienævnet kan dispensere fra regler om tilmelding, jf. stk. 7, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Sygeprøve og omprøve

§ 15. Studerende, der kan dokumentere, at de på grund af sygdom eller dermed ligestillede forhold ikke har kunnet gennemføre en prøve, har adgang til at deltage i en sygeprøve, jf. dog stk. 2 og 3. Med sygdom ligestilles ulykkestilfælde samt alvorlig sygdom og dødsfald i nærmeste familie. Ved andre ekstraordinære forhold, der forhindrer den studerendes tilstedeværelse ved eksamen, kan sagen indbringes for studielederen, der kan give den studerende adgang til at deltage i en sygeprøve.

Stk. 2. Adgangen til at deltage i en sygeprøve omfatter alene studerende, der har været tilmeldt en **ordinær** prøve. Der afholdes således ikke sygeprøve for studerende, der pga. sygdom ikke har kunnet deltage i en omprøve.

Stk. 3. Sygeprøve afholdes snarest muligt efter den ordinære prøve, dvs. i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf. Ved vintereksamensterminen senest i februar måned, ved sommereksamensterminen senest i august måned. Vedrørende tilmelding se § 14.

Stk. 4. Om adgangen til sygeprøve, herunder krav til dokumentation m.v., henvises i øvrigt til CBS' regler for deltagelse i sygeprøve.

§ 16. Studerende, der har deltaget i en ordinær prøve og som har opnået karakteren 00 eller derunder eller bedømmelsen 'Ikke bestået', har adgang til at deltage i en omprøve, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Adgangen til at deltage i en omprøve omfatter alene studerende, der har deltaget i en **ordinær** prøve. Der afholdes ikke omprøve for studerende, der har deltaget i en sygeprøve.

Stk. 3. Omprøve afholdes snarest muligt efter den ordinære prøve, dvs. i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf. Ved vintereksamensterminen senest i februar måned, ved sommereksamensterminen senest i august måned. Vedrørende tilmelding se § 14.

Stk. 4. Deltagelse i omprøve tæller som fornyet deltagelse i vedkommende prøve.

§ 17. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme læringsmål, som gælder for den ordinære prøve.

Stk. 2. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme eksamensbestemmelser som gælder for den ordinære prøve medmindre:

1. der i eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve eksplicit er fastsat afvigende bestemmelser vedrørende syge- og omprøve (jf. stk. 3), eller
2. der er tale om en skriftlig stedprøve, hvor antallet af eksaminander til syge-/omprøven tilsiger, at denne mest hensigtsmæssigt kan afholdes som mundtlig prøve.

Stk. 3. Det er ikke muligt at fastsætte en anden prøveform for kandidatspecialet.

Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 18. Såfremt der foranstalles eller gives tilbud om ekstraordinær omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 19 (vedr. mangler ved prøven) eller gives tilbud om ombedømmelse/omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 34 eller § 39 (vedr. klager over bedømmelse), gælder samme læringsmål som for den ordinære prøve.

Stk. 2. De i stk. 1 omtalte prøver afholdes i videst muligt omfang efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for den ordinære prøve. Hvor dette på grund af prøvens karakter ikke er muligt, kan prøven afholdes efter de fastsatte afvigende bestemmelser for syge-/omprøven.

Prøveformer

§ 19. Prøverne er tilrettelagt som individuelle prøver eller som gruppeprøver. Den konkrete prøveform, herunder om det er en individuel prøve, en gruppeprøve eller en kombination af disse, fremgår af kursusbeskrivelsen for den pågældende prøve, jf. links i § 5.

Stk. 2. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation.

Stk. 4. Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, og som ikke følges op af en mundtlig eksamination, skal den enkelte studerende individualisere sin del af besvarelsen på en sådan måde, at det sikres, at der kan foretages en individuel bedømmelse.

Stk. 5. For gruppeprøver fastsættes i eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve, jf. stk. 1, bestemmelser om de af de nedenfor nævnte forhold, der er relevante for den pågældende prøveform:

- maksimalt antal deltagere i en gruppe
- den til den mundtlige prøve afsatte eksaminationstid, jf. stk. 3
- kravene til individualiseringen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Ved en prøve, der efter eksamensbestemmelserne afholdes som gruppeprøve, har en studerende mulighed for i stedet at erlægge prøven som en individuel prøve, medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve. Hvor den pågældende prøve omfatter både en skriftlig og en mundtlig del, erlægges begge dele som individuel prøve.

Stk. 7. Ved mundtlige prøver på baggrund af skriftligt produkt gælder for alle variationer:

1. at aflevering af det skriftlige produkt er en forudsætning for at deltage i den mundtlige prøve,
2. at såvel det skriftlige produkt som den mundtlige præstation indgår i bedømmelses-grundlaget,
3. at bedømmelsen er en samlet vurdering (helhedsbedømmelse) af det skriftlige produkt og den individuelle mundtlige præstation.

Eksamensregler

§ 20. En studerende, der deltager i en prøve, har pligt til at gøre sig bekendt med og at overholde de bestemmelser, der er fastsat for den pågældende prøve, samt de generelle regler, som den pågældende prøve er omfattet af. Dette gælder navnlig:

- Eksamensbestemmelserne for prøven som fastsat i kursusbeskrivelsen, jf. links i § 5.
- *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler, jf. § 21, stk. 3.*
- *Regler for akademisk redelighed, jf. § 4 i CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger.*

Stk. 2. Det er ikke tilladt de studerende, at foretage lyd- og/eller billedoptagelser under en prøve eller under voteringen.

Stk. 3. I eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve er det angivet, hvor mange sider opgavebesvarelsen højst må bestå af. Følgende bestemmelser gælder desuden:

1. Det maksimalt tilladte sideantal inkluderer ikke: forside, litteraturliste og evt. bilag. Bilagene indgår desuden ikke i bedømmelsen.
2. Siderne skal have en margen på mindst 3 cm i top og bund og mindst 2 cm i hver side. Fontstørrelsen skal være minimum 11 punkt.
3. Tabeller, figurer, illustrationer og lign. tæller ikke med i antallet af anslag, men berettiger ikke til at overskride det fastsatte maksimale sidetal.
4. Opgavens sider må i gennemsnit ikke indeholde mere end 2.275 anslag (inkl. mellemrum) pr. side.

Stk. 4. Ved alle skriftlige opgavebesvarelser, der er udarbejdet hjemme, skal der i de eksemplarer, der afleveres til bedømmelse, indsættes en forfattererklæring.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser og regler omfattet af stk. 1-2 sanktioneres efter bestemmelserne i CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger.

Stk. 6. Overtrædelse af de i stk. 3-4 nævnte formkrav eller formkrav fastsat i kraft af § 19, stk. 4, kan medføre en afvisning af opgavebesvarelsen, jf. § 22, stk. 3, i eksamensbekendtgørelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Hjælpemidler

§ 21. Hvilke hjælpemidler, der må medbringes ved skriftlige stedprøver, fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, må der ikke medbringes hjælpemidler, hverken skriftlige eller tekniske, bortset fra simple skrive- og tegneredskaber.

Stk. 3. Hvor det af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, fremgår, at der må medbringes elektroniske hjælpemidler, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*.

Stk. 4. Hvor studienævnet beslutter, at en stedprøve skal afholdes på CBS' PC'er, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*, og de tilladte hjælpemidler kan tilpasses, dog således at prøvens faglige niveau ikke ændres. Såfremt studienævnet benytter sig af denne mulighed, skal de studerende oplyses om de ændrede prøvevilkår senest 2 måneder før den endelige eksamensdato.

Særlige prøvevilkår

§ 22. Studienævnet kan fravige de fastsatte eksamensbestemmelser for de enkelte prøver med henblik på at tillade særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når dette skønnes nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Der er en forudsætning, at der med tilladelsen ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Stk. 2. Hvor det af målbeskrivelserne for en prøve fremgår, at der ved bedømmelsen af prøven også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, kan studienævnet dispensere herfra for studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Studerende, der ønsker tilladelse til at aflægge en prøve på særlige vilkår efter stk. 1, eller at få dispensation efter stk. 2, skal senest 2 måneder inden prøvens afholdelse indsende ansøgning herom til studiesekretariatet, vedlagt nødvendig dokumentation.

Afholdelse af prøver i udlandet

§ 23. En studerende kan, når særlige forhold begrundet det, få tilladelse til at aflægge prøve på en dansk repræsentation eller andre steder i udlandet. Om betingelserne herfor og om de bestemmelser, der gælder for sådanne prøver, henvises til CBS' retningslinjer for afholdelse af prøver i udlandet.

Bedømmelse

§ 24. Prøverne er enten interne eller eksterne:

- Interne prøver bedømmes af en eller flere undervisere (eksaminatorer) udpeget af universitetet blandt underviserne på universitetet eller ved andre universiteter med samme eller beslægtede uddannelser.
- Eksterne prøver bedømmes af eksaminator(erne) og én censor der er beskikket af Styrelsen for Videregående Uddannelser (ekstern censor).

Stk. 2. Det fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver, hvorvidt de er interne eller eksterne, jf. link i § 5.

Stk. 3. Ved bedømmelsen af prøverne gives bedømmelse efter bestemmelserne i karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Bedømmelsen af obligatoriske godkendelsesopgaver eller undervisningsdeltagelse, jf. § 13, foretages af underviseren/underviserne ved den pågældende undervisning, og der anvendes bedømmelsen "Godkendt"/"Ikke godkendt".

Meddelelse af bedømmelse

§ 25. Ved prøver hvor bedømmelsen ikke meddeles umiddelbart efter prøvens afholdelse, skal bedømmelsen være offentliggjort senest 4 uger efter prøvens afholdelse, jf. dog stk. 2. I beregningen af de 4 uger indgår juli måned ikke.

Stk. 2. Ved bachelorprojekter, kandidatspecialer og masterprojekter skal bedømmelsen være meddelt senest 2 måneder efter, at projektet/specialet er indleveret til bedømmelse. I beregningen af de 2 måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 3. Studielederen kan fravige den i stk. 1-2 fastsatte frist, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Hvis bedømmelsen ikke kan gennemføres inden for den fastsatte frist, skal den studerende hurtigst muligt underrettes herom med en begrundelse herfor og oplysning om, hvornår bedømmelsen bliver meddelt.

Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 26. Hver prøve skal bestås for sig. For at bestå en prøve skal den studerende have opnået bedømmelsen 02 eller "Bestået".

Stk. 2. Hver prøve kan tages om for sig. Dog kan beståede prøver ikke tages om.

Stk. 3. Består en prøve af flere delprøver, er karakteren gennemsnittet af delkaraktererne afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen, jf. dog stk. 4. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 4. Hvis delkaraktererne tæller med forskellig vægt, er det angivet i prøveoversigten i § 5. I så fald er den samlede karakter summen af de enkelte karakterer, hver multipliceret med karakterens vægt, divideret med summen af vægtene og herefter afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 5. Er prøven opdelt i delprøver, kan hver delprøve tages om for sig. Dog kan beståede delprøver samt ikke-beståede delprøver, der indgår i beståede prøver, ikke tages om.

Stk. 6. Evt. krav om at der ved en eller flere delprøver skal være opnået mindst en bestemt karakter i skalaen, fremgår af § 7.

Stk. 7. Beregningen af det samlede karaktergennemsnit for uddannelsen sker på baggrund af de i prøveoversigten i § 5 angivne vægte.

Stk. 8. Ved fornyet deltagelse i prøver eller anden form for bedømmelse er den højest opnåede karakter gældende, jf. dog § 35, stk. 4, i eksamensbekendtgørelsen.

§ 27. En studerende har 3 prøveforsøg til at bestå en prøve, jf. dog stk. 2. Studienævnet kan tillade yderligere forsøg, hvis der foreligger usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold, kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

Stk. 2. Den studerende skal deltage i 3. prøveforsøg i et fag, der ikke længere udbydes, senest 16 måneder efter at undervisningen i faget er afsluttet.

Stk. 3. En studerende, der anden gang skal have sin undervisningsdeltagelse bedømt, kan forlange at aflægge prøve i stedet. Undervisningsdeltagelse, hvortil der er knyttet praktiske øvelser, kan dog ikke erstattes af en prøve.

Eksamensbevis

§ 28. CBS udsteder eksamensbevis for gennemført uddannelse i overensstemmelse med kravene hertil i eksamensbekendtgørelsens § 29. Beviset skal være afsendt til den færdiguddannede senest 2 måneder efter, at bedømmelsen af den afsluttende prøve er meddelt. I beregningen af de 2 måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 2. Studerende, der forlader uddannelsen uden at have gennemført denne, har ret til at få dokumentation for de beståede dele af uddannelsen med angivelse af ECTS-point.

Orlov

§ 29. En studerende kan få orlov fra uddannelsen begrundet i personlige forhold. Om de nærmere regler for at få orlov samt de bestemmelser, der gælder for studerende på orlov, henvises til *Regler om orlov for studerende ved bachelor- og kandidatuddannelser på CBS*.

Studieordning

§ 30. Studieordningen og diverse regelsæt, der henvises til i denne studieordning, er tilgængelige på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt på hhv. studieordninger.cbs.dk og [iden studieadministrative regelsamling \(SAR\)](#).

Dispensation fra studieordningen

§ 31. Studienævnet kan, når der foreligger særlige forhold, der begrundet dette, dispensere fra de bestemmelser i studieordningen, der ikke er bundet i bekendtgørelser, men alene fastsat af CBS.

Stk. 2. Dispensation fra studieordningen, der forudsætter dispensation fra en bekendtgørelse, kan indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Merit

§ 32. Beståede uddannelseselementer i uddannelsen ved et andet universitet ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer omfattet af denne studieordning.

Stk. 2. Studienævnet kan godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en faglig vurdering.

§ 33. Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et andet universitet eller anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, kan ansøge studienævnet om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer.

Stk. 2. Godkendelse af forhåndsmerit efter stk. 1 kan kun gives, hvis den studerende i forbindelse med ansøgningen om forhåndsmerit forpligter sig til, når de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er gennemført, at fremsende den fornødne dokumentation for, hvorvidt uddannelseselementerne er bestået eller ikke bestået, til hjemuniversitetet. Desuden skal den studerende give sit samtykke til, at hjemuniversitetet kan indhente de nødvendige oplysninger hos værtsinstitutionen, hvis den studerende ikke selv kan fremskaffe dokumentationen.

Stk. 3. Når der foreligger dokumentation for, at de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er beståede, godkender hjemuniversitetet administrativt, at disse meriteres ind i uddannelsen ved universitetet.

Stk. 4. Efter forslag fra den studerende kan universitetet i de tilfælde, hvor de forhåndsmeriterede uddannelseselementer f.eks. ikke udbydes, foretage ændringer i forhåndsmeritten efter stk. 1. Den studerende har ansvaret for og initiativpligten til at sammensætte forslag til studieplan. Universitetet yder faglig støtte, hvis den studerende efterspørger dette. Studienævnsformanden kan i særlige tilfælde godkende ændringer i studienævnets afgørelser om forhåndsmerit.

Stk. 5. Afgørelser efter stk. 1 og 4 træffes på grundlag af en faglig vurdering.

Stk. 6. Et kandidatspeciale, der danner grundlag for en betegnelse i én kandidatuddannelse, kan ikke meritoverføres til en ny betegnelse i en anden kandidatuddannelse.

§ 34. Uddannelseselementer, der ønskes overført fra andre uddannelser, overføres med udgangspunkt i den normerede studiebelastning angivet i ECTS-point fastsat i vedkommende studieordning. Der kan, af hensyn til uddannelsens opbygning, forekomme afvigelser mellem det ækvivalerende antal ECTS-point og det reelt overførte, idet uddannelsens samlede ECTS-point skal resultere i det i § 1, stk. 1, angivne antal ECTS-point.

Stk. 2. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen ved den uddannelsesinstitution, hvor prøven er aflagt, og hvis det ækvivalerer eller træder i stedet for et uddannelseselement, der efter eksamensbestemmelserne i denne studieordning bedømmes efter 7-trins-skalaen, overføres karakteren, der, hvis den er givet efter 13-skalaen, konverteres til 7-trins-skalaen. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som "Bestået". Ved overførsel som "Bestået" indgår den pågældende prøve ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

§ 35. Ansøgning om merit eller forhåndsmerit indsendes til studiesekretariatet, stilet til studienævnet, på et særligt skema vedlagt nødvendig dokumentation. Se vejledning om ansøgning om merit på studenterintranettet.

Stk. 2. Vedrørende klager over meritafgørelser, se kapitel 3.

Kapitel 3: Klager

Klager over prøver m.v.

§ 36. En studerende har adgang til at indgive klage over prøver og anden bedømmelse. Om de nærmere regler for at indgive en begrundet klage, herunder de fastsatte tidsfrister, henvises til reglerne i eksamensbekendtgørelsen og til vejledningen herom på studenterintranettet.

Klager over afgørelser vedrørende merit

§ 37. Klager over studienævnets afgørelser af, om allerede beståede danske uddannelseselementer kan erstatte dele af uddannelsen (merit) samt klager over studienævnets afgørelser af, om planlagte danske eller udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen (forhåndsmerit), kan indbringes for et ankenævn for meritafgørelser, jf. bekendtgørelse nr. 1517 af 16. december 2013 om ankenævn for afgørelser om merit i universitetsuddannelser (meritankenævnsbekendtgørelsen).

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Ankenævnet for meritafgørelser, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Ankenævnet for meritafgørelser ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Ankenævnet for meritafgørelser træffer den endelige administrative afgørelse.

§ 38. Klager over studienævnets afgørelser af, om allerede beståede udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen (merit), kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Kvalifikationsnævnet ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Klager over andre afgørelser

§ 39. Klager over studienævnets eller studielederens afgørelser i henhold til denne studieordning indgives til rektor for CBS. Fristen for indgivelse af klager er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. CBS' afgørelse i henhold til stk. 1 kan af klageren indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til styrelsen men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til Legal, Dalgas Have 15, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS vil derefter videresende klagen til styrelsen, evt. ledsaget af en udtalelse. Såfremt CBS vælger at komme med en udtalelse, giver CBS klageren

lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Eventuelle kommentarer videregives med de øvrige af sagens akter til styrelsen.

Stk. 3. Der henvises i øvrigt til CBS' Retningslinjer vedrørende studerendes adgang til at klage over studienævns, studielederes og studieadministrationens afgørelser.

Klager over undervisning m.v.

§ 40. Klager over undervisning, vejledning eller andre forhold vedrørende tilrettelæggelse af uddannelsen kan indbringes for studienævnet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Studieordningen gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2014 eller senere, og for studerende der overflyttes til nærværende studieordning, jf. § 42, stk. 1.

Stk. 2. 2013-studieordningen ophæves pr. 1. september 2014, jf. dog § 42, stk. 2.

§ 42. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter 2013-studieordningen eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2013-studieordningen, overføres til nærværende studieordning, således at denne får virkning for den resterende del af uddannelsen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Den tidsfrist for at færdiggøre uddannelsen, der er angivet i § 1, stk. 3, gælder kun for studerende optaget 1. september 2014 eller senere. For studerende optaget før dette er § 1, stk. 3, i 2013-studieordningen fortsat gældende.

Stk. 3. Den i § 4A nævnte frist for indlevering af specialekontrakt gælder kun for studerende optaget 1. september 2014 eller senere.